

Przed wykonaniem zadań zapoznaj się z zasadami polskiej interpunkcji.

Jeżeli możecie wydrukujcie informację i wklejcie do zeszytu

Zasady zastosowania przecinka w zdaniu pojedynczym

Przecinek – użyty pojedynczo oddziela części wypowiedzenia; podwójnie – wydziela wyraz lub grupę.

Przecinek oddziela takie same części zdania (przydawki, podmioty, okoliczniki) tworzące szereg:

Polacy, Niemcy, Węgrzy i Czesi spotkali się... (podmiot szeregowy)

Ona jest dziewczyną fantastyczną, piękną, intrygującą. (przydawki przymiotne)

Wrócił do szkoły zdrowy, wypoczęty, pełen sił i ochoty do nauki.

-tzw. dopowiedzenia; jeśli znajdują się w środku zdania –z obu stron,

Lubię różne słone przekąski, np. paluszki.

Będą tam moi znajomi, czyli Ania, Kasia i Tosia. Znam go od dawna, to znaczy od pięciu lat, i bardzo go lubię.

-tzw. wtrącenia; jeśli znajdują się w środku zdania –z obu stron: owszem, bez wątpienia, niewątpliwie, niestety, naturalnie, istotnie, rzecz jasna, oczywiście, krótko mówiąc, ściśle mówiąc

Oczywiście, chciałem tam pójść.

Nie mogę tam, niestety, pojechać.

Jeśli będę mógł, rzecz jasna, pojadę.

Oddam, bez wątpienia, co pożyczyłem.

Przecinek występuje między elementami powtórzonymi:

Długo, długo o tym myślał.

W Dobrzynie, bracie, wielkie, wielkie zamieszanie.

Przecinek występuje między elementami powtórzonymi:

Długo, długo o tym myślał.

W Dobrzynie, bracie, wielkie, wielkie zamieszanie.

Poprzedza spójniki o funkcji przeciwstawnej i wynikowej: *ale, lecz, a, więc, toteż, zatem, jednak*:

Mówił szybko, ale wyraźnie.

Dobro zawsze zwycięża, a nie zło.

Marek pilnie się uczył, toteż egzamin zdał doskonale.

Starał się, jednak nie udało mu się zakwalifikować do finału.

Poprzedza konstrukcje dopełniające, precyzujące:

Pociąg do stolicy, czyli Warszawy.

Oddziela się przecinkiem wyrazy w wołaczach, zwykle poza związkami składniowymi:

Pani Ewo, proszę wejść!

Panie Tadeuszu, nich pan podejdzie!

Tomek, przestań hałasować!

Po wykrzyknieniach typu: och, ach, ech, oj, stojących na początku zdania, umieszcza się przecinek, np.:

Ach, gdyby to można było przewidzieć.

W zdaniu pojedynczym nie stosujemy

Nie ma przecinka przed spójnikami o charakterze łącznym, rozłącznym i wyłączającym:

i, oraz, albo, lub, tudzież, a, bądź, czy, ani, jakby, niż, ni.

Wrócił do pracy zdrowy i wypoczęty.

Chciałbym się uczyć biologii lub chemii.

Nie poruszał ręką ani nogą.

Między ustami a brzegiem pucharu.

Uwaga! Gdy te spójniki są powtórzone, oddziela się je przecinkami:
Lubił i komedie, i horrory, i melodramaty.

Zadania

W podanych grupach zdań uzupełnij brakujące przecinki, sformułuj zasady ich użycia.

a) W pokoju nie było prądu wody ani ogrzewania.

Kupiłam wyjątkowo soczyste gruszki jabłka śliwki.

Pogodny słoneczny ciepły dzień sprzyjał spacerom.

Szukałam psa w domu na podwórku na ulicy i w ogrodzie.

Na koniec wrzuciła do garnka pomidory kiszone ogórki kawałek kalafiora i ząbek czosnku.

Przecinkami oddzielamy części zdania.

b) Usuwać należy przyczyny a nie objawy.

Chustka była barwna zatem ładna.

Koleżanka jest poważna jednak życzliwa.

Książka była wesoła więc rozrywkowa.

Przecinki stawiamy przed spójnikami

c) Pożyczam ci ten film na krótko to znaczy na tydzień.

Na wystawie oglądaliśmy maszyny rolnicze jak na przykład kombajny żniwiarki siewniki.

Siedziałam cały wieczór w domu czyli w swoim pokoju

d) Adasiu posprzątaj w pokoju.

Ach co to było za przeżycie.

Przecinki stawiamy

e) Podróżny rodem z Czech przybył do miasta.

Jan Gutenberg wynalazca druku urodził się w Moguncji.

.....
.....

f) Dzień mijał wesoło i szybko.

Dwór oraz budynki gospodarcze utrzymywał w należyтым porządku.

Wieczorem wychodziła na spacer do sadu albo na łąki.

Odrobię lekcje z tobą lub sam.

Z brzegu nie widziała łodzi ani okrętów.

.....
.....

